

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

MESULİYET TALEP ETMEYİN

Es-selamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatubu.

Euẓu bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. BismiLlāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm.

Ve s-salatu ve s-selamu ‘ala Rasulina Muhammed’in Seyyidi l-evveline vel ahirin.

Meded yā ResūlaLlāh, meded yā Sādāti ‘Ashābi ResūliLlāh, meded yā Meşāyihinā,

Destur Mevlāna Şeyh Abdullāh el-Fa’iz ed-Dağistāni, Şeyh Muhammed Nazım el-

Hakkani. Meded. Tarikatuna es-Sohbe vel hayru fil Cemiyeh.

Bismi Llāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm:

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا
وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا

(Qur’ān 33:72). ‘İnnâ ‘aradnâ-l-emânete ‘alâ-ssemâvâti vel-ardi velcibâli feebeayne en yahmilnehâ ve eşfakne minhâ ve hamelehâ-l-insân(u)(s) innehu kâne zalûmen cehûlâ(n)’, ‘Biz emaneti, göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, (sorumluluğundan) korktular. Onu insan yükledi. Doğrusu o çok zalim, çok cahildir.’ Sadaqa Llāhu l-‘Azīm.

Allah Azze ve Celle buyuruyor, bu emaneti dağlara, yerlere, onlara teklif ettik. Onlar “Biz bu kaldıramayız, bu emaneti” demişler, dağlar, şeyler. İnsanoğlu, “Ben kaldırıyorum, ben kabul edeyim” demiş. Ama o da cahilliğinden diyor Allah Azze ve Celle. Hem cahil hem zalim. Yani “Bize bu ikram ver, yani biz yaparız herşeyi” diye kabul olmuş. Dağlar taşlar “O yükü biz kaldıramayız” demişler. Yani ağır bir yüküdür. Allah’ın ﷻ teklif ettiği şeyler normalde kolay bir şey değil. Ama insanoğlu kolay diye onu istedi.

Onun için, çoğu zaman insanlar büyük işler almak ister, büyük şeyler yapmak ister. Birbirlerini nasıl daha yüksek olacağım diye, birbirlerine kavga ederler, birbirlerine yarışır. Ama o, onu yapan, yapacağı şey zordur. Çok kolay iş değil başkasının emanetini. Onlar senin boynuna emanettir. Onların hak hukukunu vermeden sırf kendin yükseleceksin diye onları alet etmek tam zalimlik hem cahilliktir. Çünkü bu emaneti sonra sorulacak “Sen bunu istedin, aldın, ne yaptın? Nasıl, adalet mi, hükmettin, iyilik mi yaptın? İnsanları gözettin mi, ne yaptın? Onu göster bak, söyle bakayım”deyinecek. Onun için o cahillik bundadır. Zalimlik de başkalarının sırtından yükselmeye uğraşmak. Bütün dünya şimdi “Ben yükseleyim ben” diye ne en ufak bir işte bile birbirlerine insanlar yarışır. Hak varsa hakkı, haksız da haklı haksız dinlemez. Bir kendi nefsi yükselsin, tatmin olsun diye ister. Tatmin de olmaz. Biraz yükselse onu daha ister, daha da ister. Ne kadar şey yapsa nefsinin tatmin edemez insanoğlu.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil er-Rabbani

Onun için, Allah Azze ve Celle'nin yolu bu güzel insanlardan, Peygamber Efendimiz'den öğrenilmek lazım. Sahabelerden, alimlerden bu şariat, mezhep imamlarından onlar hep böyle şeyden (sorumluluk) kaçmışlar. Hiç istememişler şeyini. Ebu Hanifah Hazretleri ona teklif edince, kabul etmeyince onu şeyden men etmişler, bu fetva vermesinden, kimseye kimsenin hiçbir nasihat diye bir şey yapmayacak. O haber gelmiş kendisine. Haber gelince yüzü açılmış, yüzü gülmüş. Allah'a şükretmiş. İki rekât şükür namazı kılmış. Yani gelen şeyde Halife ona "Bak ne yapacak bu, nasıl üzülecekmiş, ne yapacak diye bak" demiş. Halife haber verince şaşırılmış, "Nasıl biz bunu men ettik. Ne için böyle şey yaptı?" demiş ki, "Bu fetva vermek, insanlara şey yapmak en zor şeydir. Mesuliyeti olan şeylerdir. Yani Allah ﷻ razı olsun bu mesuliyetten kurtardın. Ama emir olmasa mecburen yapmam lazım." Çünkü ilim var. ilmini saklayamaz, saklamak olmaz. Alimin ilmi yani hakiki alimin ilmi istifade etsinler diye saklayamaz. Onun için, devamlı şey yapacak, fetva soranlara şey yapacak. Ama onun da mesuliyeti var. Mesuliyet kolay değil. Onun olmasın diye bu Ülül Emrin, yani Hâkim'in, Sultanın emri olunca onun mesuleti kalkıyor. Çünkü Ülül Emre itaat lazım. Etmesen o vakit de günaha girmiş olursun. Bu vesileyle kurtuldum diye çok sevinmiş Ebu Hanifah Hazretleri. Ona büyük mansip şeyler verdi, rütbelere verdiler. Hiçbirini kabul etmiyordu. En sonunda kabul etmediği için hapse atıldılar, hapiste vefat etti. Hapiste onu dövdüler. Ama gene kabul etmedi. Çünkü kendi kimseden istifade etmek istemez. Kendi ticaretini yapardı. Helalinden yerdi. Öyle kalkıp da hakimlik, kadılık yapacağım ondan kaçardı. Ama onun çok kaçmış, yakalayıp zorla yaptırmak istemişler. Yapmayınca da onu işte döverek şehit ettiler Allah ﷻ makamı âli olsun.

Öyleydi eski insanlar. Şimdiki insan her şeyi "Ben yapayım, ben de yaparım, ben de ederim" diye istek var. Onun için, bu dikkat etmek lazım. Kolay mesuliyet değil. Talep etmeyin. Verilecekse alın. Verilmeyecekse istemeyin. Mansiplerden rütbelere kaçın, onlara yaklaşmayın. Mesuliyeti çok büyüktür. Allah ﷻ muhafaza etsin. Nefsimize uyup da o şeyin peşlerinden düşenler bütün hayat boyunca, zaten düşüyorlar bu rütbe peşinden, makam peşinden hiç durmadan sabah akşam, Allah ﷻ yolunda olsa evliya olacak, o yapmaz. Rütbe, makam peşinden bütün hayatını boşuna harcayan çok insanlar var. Allah ﷻ onların akıl fikir versin. Pnları da bize de muhafaza etsin, aklımızı sağlam tutsun. Bu kimse kanıp da kendimizi harcamayalım inşaAllah. Çünkü durup dururken geliyorlar "Seni şöyle yapacağız, gel bize, biz seni yükselteceğiz, edeceğiz." İnanma! İnanma. Sen Allah'a ﷻ inan, Allah'ın ﷻ yolunda ol. Allah ﷻ seni o yükseltir. O kendi makamı, o makamlar, odur makbul o makamlar. Dünya makamı makbul değildir.

Ve-min Allahi t-tevfık. El-Fatiha.

Mevlana Şeyh Muhammad Adil er-Rabbani
23 Mart 2026 / 04 Şevval 1447

www.mawlanasultan.org

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Lefke, Kıbrıs